

[Azərbaycan Respublikasında vhabilik hərəkatları /Brhan Himti](#)

vhabilər Azərbaycanın iqtisadi sahəsində piramida formasında fəaliyyət göstərən və bəzi hallarda pul, yaxud digər şeylərə sahib olan qohum və tanışların iştirakı ilə yaradılanlardır.

AranNews- Vhabilrin, yaxud sifilin Bakn bu Bkr mscidind toplamas, hminin son illrd onlarn cm gnlri Bakn Qaraxur kndind ymasn faktiki mahid etmk v Azrbaycann hli-snn mskunlam blgrind vhabi qruplarnn formalamasna diqqt etmkl demk olar ki, Azərbaycan Respublikasında vhabilər artq bir ne onmini haqlam v thkli vziyyt atmdr

Azərbaycan Respublikasında din və məzhəb sahəsində aparılan aradrmaya sasn, Sovetlər Birliyinin paralanmasna qdr bu lkd vhabilik olmayb, htta he bir kiik vhabi qrupu da mvcud olmamdr. Kommunist rejiminin dinlə mbarizəsi və dini tamamilə aradan aparmasına çhd etmsi Azərbaycanda din və məzhəb ardelları bərdəqiq məlumat lə etmy imkan vermir. Amma mumi olaraq, bu lkdki din və məzhəb ardelları il bəllə praktik statistikalar və akar hqiqlri nızr əlaqə ilə demk olar ki, lkd halisinin n əz 98 faizini mslmanlar tkil edir. Bu arada onlarn 85 faizi ilrdir. Yni, Azərbaycan Respublikası, rəndən sonra dnyann ikinci i lksi hesab olunur. Bu lkd ilrdn baqa hnfi və afei məzhəblərdn olan hli-snn, habelə sufi təriqətin mnsüb hali d yaayr.

.Amma tarixin he bir dnmində Azərbaycanda sifilik həkət mvcud olmamdr SSR-nin mrrn sonlarında, xsusil d Azərbaycan Respublikasında mstqillik qazandı dvrn vllrind zn sifil ələnən vhabi həkət sni kild və Sudiyy rəbistan, Kveyt, B, Misir və bir ne digər rəb lkrinin maliyy dstyil bu lkd formalad. Xsusilə olaraq Sudiyy rəbistan Azərbaycan dvltilə dini sahədə mkdəliq ənləməs imzələməyə və Qafqaz Mslmanlar darsini mkdələ cəlb etmkl vhabilrin dsklnmsin qanuni dən geyindir bildi. Amma htta, bu zahirn qanuni himaydn n d SSR-nin paralanmasndan sonra Azərbaycan Respublikasında yaranan boluqdan istifadə edrk z dini kklrini brpa etmk n bir oxlar Mdin Bəynlxalq slam Universitetin, yni vhabilik təbliilrinin və təbliilrinin yetidirdiyi sas məkz cəzb olunmu və orada yetidirdilr. Hazrdə bu mktbin yetidirmli Azərbaycanın məzhəb təbliat sahəsində ox fədlər. Qamt Sleymanov, lixan Musayev, Veysl Orucov, Şrab xliyev, Samin Mahmudov və digrlri bu məkzin təbliilri olaraq, vidual məkanda və sosial bklrd sifilik ad il vhabi təlimlərinin təbliil il mldurlar

Azərbaycanda vhabilrin sayı bərdəqiq məlumat yoxdur. Amma lkd medias onlarn 15-65 min nfr arasında olduunu yayb. Vhabilrin, yaxud sifilin Bakn bu Bkr mscidind (səbiq MTN və DN-nin 2008-ci ildə yayd birg məlumatna gr vhabilrin iki qanad arasında yaranan ixtilaf nticsində mscidd qumbara partladlmasn ərdncə bu mscid dvltilə trfindn balanmdr) toplamas, hminin son illrd onlarn cm gnlri Bakn Qaraxur kndind ymasn faktiki mahid etmk v Azərbaycanın hli-snn mskunlam blgrind snni halinin vhabi həkət və tkilatlarına cəzb olmas nticsində formaləən vhabi qruplarına diqqt etmkl demk olar ki, Azərbaycan

.Respublikasında vhabilər artq bir ne onmini haqlam və thkli vziyyt atmdr Azərbaycanın mtbuat, media və siyasi fəllər bəllə inanrlar ki, vhabilik rəbistann himaysi nticsində formalar və Azərbaycan dvltinin Sudiyy rəbistann iqtisadi-ticari fəliyytin lisenziya verməsi il vhabilər tsirli surtd maliyyilr. Hqiqltd, vhabilrin yerəlt həkət etmsi nticsində onlarn Azərbaycan Respublikasında maddi durumu bərdəqiq məlumat lə etmk qeyri-mmkndr. Bu lknin hakimiyyti d Sudiyy rəbistan il ox yaxn və smimi mnsibtlr qurduundan lkd vhabilər n yaranm imkan və raitini ifa etmk istmir. Lakin, Azərbaycanın bazarların mahid etmk və mhm bazarlarda uzun saqqall, tyi qsa əlvərlə maaza sahiblərinin mahid etmkl bilmək olar ki,

.rəbistann Azərbaycanda formalədr vhabi təbqsi nızr arpan maddi imkana malikdir Deyilnlr sasn, vhabilər Azərbaycanın iqtisadi sahəsində piramida formasında fəaliyyət göstərən və bəzi hallarda pul, yaxud digər şeylərə sahib olan qohum və tanışların iştirakı ilə yaradılanlardır. halinin ksriyyti bəkərlədən ziyət kn Azərbaycanda i problemlə il zlmyn yegan təbq vhabilrdir! Vhabilrin maddi imkana diqqt etmkl, bu həkətn cmiyytin stunlarında xrnqvari nfuzu

artmaqdadır. Vəhbi hərəkət dövlətin yüksək məqam rəsmiləri, parlament deputatları, xüsusilə media fəalları arasında ən çox vətəndaşlar cəzb etməkdir. Bu zəvələ zahiri baxımdan zərərli vəhbi oxatmalar da vəhbi mərkəzlərinin, səsənə Sudiyyə rəhbərliyinə mədafi və təbliğ edirlər. Dövlət rəsmiləri arasında fəvqəlad hallar naziri Kəmaləddin Heydovun Bəyxləri ilə tamamilə xüsusi və akər mənasibləri vardır. Amma siyasi sahədə tamamilə vəhbi rejimi rəhbərliyinə Sudiyyə rəhbərliyinə yeri vardır və Azərbaycan Respublikasına qoyduu təsir və nəfuz da həmin proqram rəhbərliyinə analiz olunaldır.

Bu ləknin imal bəlgərində hətli-sən il rə nisbətən ox olduundan vəhbi hərəkətlərin xüsusi təməh yerin evrilib. tən illər rəzində DN və sabiq MTN, vəhbi qruplarına bəal "Mə qardalar"nın mumi yerlər, məazalara, valyuta dəyimi məntəqlərin həcumu və bu obyektlərdən öurluq etmələri (zahiri vəhbi bəunu halal hesab edirlər) bəard məlumat verməli, Mə qardaların bəzi zəvələrinin saxlanıldən bildiriib. Amma Rusiyann Dəstan rəzisi ilə qəonu olduundan vəhbi qrupların zəhləklili fəaliyyətləri n məraqlə olan imal rəyonlarından ləv, Sumqayıt və paytaxt Bak hərli vəhbi qrupların səs fəaliyyət mərkəzləri sayılır. Vəhbi qrupları Azərbaycan da həttdindən artıq yəralət hərəkət etməsin və bu ləkn təhləklili proqramların mənfəəqlilik mətədlər il pərdələn bəaxməyərəq, vəhbi Suriya və rəqa qəbaladqlar məharib bu hərəkətn Azərbaycanda hərsini tamamilə akər etdi. Təqribən, 400-1000 nəfər arasında vəhbi bu ləkdən Suriya və rəqa əzəm olunmudur və Suriya da əzri vəhbi Suriya sayın ox olmasna rəmn, "əzri cəmaat" bəatalyonu təkil ediləmidir.

Suriya əzəm olunmu vəhbi bərdən təqribən 30 nəfəri Azərbaycana qayıtdıqdan sonra saxlanılaraq, məhakim ediləmidir. Amma ləkd bu nərəhatlıq vardır ki, daha ox sayda vəhbi qaydaca surtd onları oxunun xəsiyyəti dövlət məlum olmadından, habelə oxları da həbs ed bilməyeyi zəndən bu ləkn bəy təhləklili qəarlaacaq. rəqdan bəqa bətn rəb ləkləri Azərbaycanda vəhbi-səlfili hərəkətlərin himayə edir. Bu arada Trkiyə d Azərbaycan məzhəbi nəfuz etmək məqsədilə bu ləkd "Nuru" hərəkətn formaladərb. Hal-həzrdə səzgedən hərəkət da Azərbaycanda təhləklili bəril evrilməkdir. Xüsusi bəril dərddə, hətta nərəularn bu ləkd məmkən evrili etməsi və Bakda həkumət il keirəmsi kimi ciddi bəril təhləklili gəznilir. Trkiyə və Trkiyə vəsitsil istiqamətinn nərəular, sən illərdə Suriya və rəqda bəril vərən məhariblə səbbindən rəgional bəalansn pəzulmasından sonra vəhbi taktiki (hətta dərək olar ki, strateji) məkdəlq etmə bəalayblar. Bu məkdəlq və Azərbaycan vəhbi bərdən faydalanmaq sionist rejim, Amerika və .nəgiltərinin siyastindən hesab olunur.